

שנה"ל תשס"ט, ינואר-פברואר 2009 – גיליון 20

הודעות ועדכונים

חוקרים חדשים ביחידת המחקר

בתחילת שנת הלימודים החלו לעבוד ביחידת המחקר שני חוקרים חדשים: ד"ר איתי הס וקטיה רוזנברג. אנו מאחלים להם הצלחה בתפקידם החדש.

חוברת פרסומים של חברי הסגל במכללה - 2008

בתחילת השנה יצאה לאור חוברת פרסומים מהודרת שאיגדה את רשימת פרסומיהם של חברי סגל המכללה בשנת 2007 (עותקים ניתן לקבל ביחידת המחקר).

בסוף שנת הלימודים הנוכחית תצא חוברת נוספת המסכמת את הפרסומים של שנת 2008.

אנא שלחו ליחידת המחקר את רשימת פרסומיכם על פי הקטגוריות הבאות:

- ספרים
- מאמרים בספרים
- עריכה מדעית של ספרים
- מאמרים בכתבי עת שפטים
- מאמרים בכתבי עת לא שפטים
- דוחות מחקר
- הצגה בכנסים

את כל הפריטים (כולל הרצאות בכנסים) יש לרשום כפריטים ביבליוגרפיים על פי כללי ה-APA (אותם ניתן למצוא באתר הספרייה). שימו לב, פריטים שנכתבו/הוצגו בעברית צריכים להופיע בשפה העברית.

מיילים יש לשלח ליחידת המחקר לדוא"ל: research_skb@smkb.ac.il.

יום עיון

יום עיון בנושא של "גישות וסוגיות של הערכה ומדידה של תכניות לזהות יהודית" יום העיון מיועד לעוסקים בפיתוח, בהפעלה, בליווי, במחקר ובהערכה של תכניות זהות יהודית במערכת החינוך הפורמאלית וכן בחינוך הבלתי-פורמאלי.

תכני יום העיון הם:

- סקירת תיאוריות וגישות שונות למדידת זהות בכלל וזהות יהודית בפרט
- סקירת שינויים שחלו בתפיסות כלפי זהות יהודית במהלך השנים
- חשיפת הנחות יסוד העומדות ביסוד המחקר וההערכה של זהות יהודית
- ליבון סוגיות הנוגעות להערכת תכניות העוסקות בזהות יהודית ודיון בהן

יום העיון הוא שיתוף פעולה של קרן אבי חי ומרכז מלטון לחינוך יהודי.

יום העיון יתקיים ביום ראשון, 25 בינואר 2009 בין השעות 9:00 – 14:45, בבית אבי חי: רח' המלך ג'ורג' 44, ירושלים. עלות למשתתף היא 50 ₪ שישולמו בבוקר הכנס.

ההשתתפות מותנית ברישום מראש בדוא"ל: hadas@avichai.org.il.

כנסים

כנס ה- AERA – השנתי

כנס ה- AERA (American Education Research Association) יתקיים השנה בסאן-דיאגו בין ה-13 לאפריל 2009 עד ה-17 לאפריל 2009. נושא הכנס הוא:

Disciplined Inquiry: Education Research in the circle of knowledge.

מועד הגשת התקצירים עבר כבר בחודשי הקיץ אולם אתם מוזמנים לבדוק את אתר הכנס כדי להתרשם מתכניו. www.aera.net.

כנס "קוד אתי למחקר האקדמי בישראל"

הכנס "קוד אתי למחקר אקדמי בישראל" יתקיים באביב 2009 באוניברסיטה הפתוחה ברעננה ובחסות הוועד הישראלי לאונסקו. במסגרת הכנס יתקיימו שלושה מושבים עיקריים שיתמקדו בנושאים הבאים: קודיפיקציה של אתיקה במחקר האקדמי, קשרי גומלין בין האקדמיה לחברה בישראל ויחסי הכוחות בין גורמים עסקיים וכלכליים לבין המחקר. פרטי הכנס יפורסמו בהמשך.

שווה גלישה

בחן ידיעותיך

אתר ובו בוחן קצר הבודק את ידיעותיכם בסטטיסטיקה ובשיטות מחקר. באתר מופיעות בסה"כ 15 שאלות הכוללות סוגי משתנים, מערכי מחקר ומושגים בסיסיים בסטטיסטיקה. בסוף השאלון ניתן ציון ומתגלות התשובות הנכונות. השאלות באנגלית.

http://psychology.about.com/library/quiz/bl_researchmethods_quiz.htm

סטטיסטיקה מוהזיים

עוגה גדולה למדינה פרוסה קטנה לתלמיד?

ההוצאה הלאומית לחינוך בישראל בהשוואה למדינות ה-OECD

ההוצאה הלאומית לחינוך בישראל הסתכמה בשנת 2007 ב- 56.2 מיליארד ₪, המהווים 8.5% מהתוצר המקומי הגולמי, בהשוואה ל- 5.8% בממוצע במדינות ה-OECD. משמעות הדבר היא שישראל משקיעה בחינוך חלק גדול יותר "מהעוגה" התקציבית הלאומית מכל מדינה מפותחת אחרת.

לעומת זאת, כאשר משווים בין המדינות את ההוצאה הלאומית לחינוך לתלמיד, מוצאים את ישראל רחוקה מראש הרשימה. ההוצאה הלאומית לתלמיד בישראל עומדת על \$6,540 לעומת \$7,061 בממוצע במדינות ה-OECD. לפי מדד זה, התלמיד הישראלי מקבל פחות משאבי חינוך בהשוואה לתלמיד ברוב מדינות ה-OECD. ניתוח של ההוצאה על החינוך היסודי והעל-יסודי ב- 2004 מראה כי בדירוג מול המדינות החברות בארגון ישראל ניצבת במקומות 16 ו- 22 בהתאמה.

אמנם ישראל משקיעה חלק גדול מהתוצר בכל דרגי החינוך אך התלמיד הישראלי מקבל פחות משאבי חינוך. לכאורה, שתי עובדות אלה סותרות זו את זו. סתירה זו ניתנת ליישוב על-ידי עיון בהרכבה הדמוגרפית של ישראל לעומת הרכבן של המדינות המפותחות האחרות ב-OECD.

למשל, שיעור הילדים בגילאים 5 - 19 בישראל עומד על כ- 26% שיעור גבוה יחסית לזה שבמדינות המפותחות האחרות: כ- 8% בדנמרק ובהולנד, כ- 17% בבלגיה ובשוודיה, כ- 16% בגרמניה וכ- 14% באיטליה. בישראל קיים יחס גבוה בין ההוצאה על מוסדות החינוך לבין האוכלוסייה בגילאים 25 - 64, דבר המעיד על הנטל הכבד המוטל על כתפי האוכלוסייה בגיל העבודה, שמממנת את מערכת החינוך. מאידך, נמצא יחס נמוך בין ההוצאה על מוסדות החינוך לבין האוכלוסייה הצורכת את שירותי החינוך בגיל 0 - 24, דבר המבטא את הביקוש הרב יותר למשאבי החינוך.

מתוך דוח פני החברה מספר 1 2008, הודעות לעיתונות, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

http://www.cbs.gov.il/www/hodaot2008n/06_08_178b.pdf

להזכירכם...

מענקי מחקר מכללתיים

המועד האחרון להגשת הצעת מחקר לשנת הלימודים תשס"ט הוא: 15 לינואר 2009.

הצגת מחקרים במכללה

החל משנת הלימודים תשס"ט, כל מרצה אשר יקבל תמיכה כלשהי מהמכללה (מענק מחקר,

תמיכה בהצגה בכנס בארץ ובחול, תרגום ועריכה, פוסטרים, הוצאת ספר לאור ותמיכה בדוקטורנטים) יתבקש להציג את מחקרו בכנס המדעי השנתי במכללה גם אם הכנס יתקיים שנה ממועד קבלת התמיכה.

מאה מילים על...

100 מילים על....מהי מהימנות?

מהימנות (Reliability) של משתנה היא מדידת ערכיו בדיוקנות מושלמת, ללא כל טעויות. בבדיקת המהימנות אנו שואלים: עד כמה המדידה עקבית, יציבה ומדויקת? עד כמה ניתן לסמוך עליה? אם נחזור על המדידה, האם נקבל את אותה התוצאה שוב? כמה טעויות מדידה יש במדידה מסוימת?

בבדיקת המהימנות אנו מודדים את הפער בין הערכים האמיתיים של המשתנה לערכים הנצפים במחקר. לדוג': כאשר אדם נשקל במאזניים שאינם מכוילים היטב, בכל פעם שיעלה עליהם יראה תוצאת משקל מקרית ושונה (הערך הנצפה) ולא את המשקל האמיתי שלו (הערך האמיתי). ההפרש בין שני הערכים הללו, הנצפה והאמיתי, הנו הטעות האקראית אותה אנו מחפשים בבדיקת המהימנות. בבדיקת המהימנות מניחה שלכל מבחן יש טעות אקראית אשר מתרחשת עקב גורמים לא רלוונטיים המשפיעים על המדידה, כמו מזג אוויר, תנאים פיזיים של מקום, מצב רוח של נבדק וניסוח לא ברור של המבחן.

קיימים מספר מבחני מהימנות אשר בודקים היבטים שונים ומתבססים כולם על מתאמים (קורלציות). בגיליון הבא נעסוק במבחן אשר בודק את יציבות השאלון.

בחיך ☺

"I'm not being a tattle-tale! —
I'm being a reliable source!"

נשמח לקבל תגובות, רעיונות והצעות

מזכירות היחידה: טל קמינר-שמואלי

צוות היחידה: ד"ר סמדר דוניצה-שמידט (ראש היחידה), פרופ' רותי זוזובסקי, אירית לוי-פלדמן, ד"ר גל הרפז, רינת ארביב-אלישיב, טל שמר-אלקיים, הילה אקרמן-אשר, אניה גליקמן, קטיה רוזנברג וד"ר איתי.ס.

היחידה למחקר ולהערכה

סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
דרך נמיר 149 תל-אביב
03-6905426
research_skb@smkb.ac.il
www.smkb.ac.il/research